

J Malatsi

5640(17)

0

actn. 4-12-43 Relationships system & kinship at Makhuranci's 8/23 J.P.M Malatsi
 P.P. 1-10 index Makhusaric's 3²/₃ p 7 K34/33.
Bomoloko, Tswalano, Melao ya Boitshware

640

(1) Leloko xoba txörö yeo ilexo 'eloko
 le tee ke (1) Malatsi (2) Nkwane (3) diame
 (4) Ramatladi (5) Ratlou (6) Mmopa
 (7) Monyela. Xomme txörö ye tamoka
 ke ditloholo tsa Malatsi. Xomme txeloko
 ye tamoka e bitswa ka seretö se tee
 ilexo Noko. Makwana wo batswalenexo ta
 wona ke wo. Malatsi o tswetsé Nkwane
 Xomme Nkwane a tsvala bana bao ba ilexo
 ba ipitsa ka leina la papa bona Nkwane.
 Xašane ~~ngwana~~ wa Malatsi o tswetsé Hlame.
 Xomme Hlame a tsvala bana bao
 ba ilexo ba ipitsa ka leina la papa bona.
 Ramatladi o tswetsé ke txosi Mosolwane
 ele maratho wa Meele. Ke a txile ka
 ntwa Xomme a tsvala bao ba ipitsa
 ka leina la papa bona. Ratlou ke
 ngwana wa txosi Maketkele. Xomme
 xe a tswetsé bana ba ile ba ipitsa
 ba xa Ratlou. Mmopa ke ngwana wa
~~Maketkele~~ Ngwana wa txosi Meele.
 Xomme bana ba xaxwe kamoka ba ile

ba i pitša ka leina la papa bona.
Monyela o tšwele xo Malatsi' wa pele re
ba Phalaborwa basale tseleng xo tla
Phalaborwa. Xomme ena obe a sala
moo ba Phalaborwa ba kxaokane xo xona
le Kxanakxa le Marota. Xomme o ile a
sala a latela ka moraxo moo ailexo a
boa ka tsela ya Bolaudi. Xomme ta
ina le lengwe o bitswa Molaudi. Mo
Melakong ye Kamofa e ile ita thabe tša
yana tša kxorō le hōno. Xape dithabe
ke hlopha tša kxaokane. Xomme trosi'
ya tšona ke Malatsi'. Xomme ba kxaufsi' xape
ba xasāne kudu. Malatsi' ke yo mexolo
kobane ditrosi' tša Phalaborwa dibitswa
Malatsi'. Banna kamofa ba kxorō ba
kxbakana xo bolela ditaba tša kxorō elexo
bao ba lexo kxaufsi' le kxorō ya mosate.
Xomme ba phufexa mabakeng a menyanya
ye mexolo ya ngwaxa e byalo ka lerote
xoba byalwa bya molamō; elexo thapeleng
ya badimoba mosate. Xaele ka hilong
ya kxorō e dirwa ke bao balexo
kxaufsi' le kxorō ya mosate.

K34/33

Xomme mo manyalong a barwa le barwed,
Xona le kopano ya Meloko.

Meloko Xoba dikxörö tsä mo naxeng.

- (1) Malatsi. (2) Ntswanie. (3) Hlame.
- (4) Ramatladi. (5) Ratlou (6) Mmopa.
- (7) Monyela. (8) Malesa (9) Setaxane.
- (10) Maxomana. (11) Sgemela. (12) Pelusa.
- (13) Seotangwe (14) Rapatsa. (15) Ramalepe.
- (16) Moloto. (17) Lesona (18) Sokane. Dikxörö
tséo clexo baxolo sethsabeng ke bao ba kxörö
tsé supaxo tsä pele. Xomme tsä banyane
ke tsé lesome le motsö o tee tsé lateloxo.
Xomme karoxano efsina xo tsé tswalweng xa
dikxosi. Mo melokang ye lesome le motsö
o tee xa xo a dumelwa xo tswala kxosi xo
yona. Xomme he kxoro tsé nyane mo
boxosing. Xomme di xopolwa xoba
matsenela a naza ye. Xaele nyakano
e a dirwa mo xo dikxörö xoba
meloko. Tamoka fola xa xo a dumeldwa
xo tswala kxosi mo melokang ye
menyane. Xe kxosi e ka tsä mosadi
yo Moloko wa Xarwe eseng Nketo

640

IV

4

K34/33

Xona e ka seke ya ba kxosi' ya nnete
 Xobane xa e ka isene thapeleng ya
 badimo Xobane ke wa moloko o sele:
 ka mmaxwe. Xape le dithokxolo xa a
 dumalelwé ko di swara ka madi' a
 mmaxwe.

Melao ya Boithswaro

Motho o swanetsé xo ithiswara setho
 mabapi' le batswadi' ba xaxwe. Xomme
 o swanetsé xo ba hlampha tudu tudu.
 Xomme xe a sa dira byalo xona o tla
 o tlwa he xo se thusé te motswadi'
 Xoba batswadi' meheng ya mabothata
 a dithapelo tsá badimo wó malweling
 Xaele boithswaro byo motho xo Makxolo
 wa xaxwe bo byalo ka xa a hlampha
 batswadi' ba xaxwe. Rongwane a motho O
 byo byalo ka papaxo motho mo hlamphong.
 Rakxadi a motho tie makxolo wa motho yo
 a ka mnelexelaxo motswala wa mosadi'
 Xoba wa monna. Malome a motho o
 thišabywa kudu ka xaele motho yo a
 tswalaxo mosadi' a xaxwe.

Mengwane a motho ke mmawwe yo bana
saxaxwe elexo dikxaitšadi' tsā xaxwe.

Mmame a motho tie mmawwe ka se
ele mosadi' yo wa Rangwane a xaxwe.

Mmame xape ke mmoxo motho elexo
mosadi' wa papaxwe yo monyane. Xomme
tie ena yo te papaxwe a hwile a fa mo
nyalaxo. ~~Lobz~~ Xomme le xe Rangwane
a xaxwe a hwile a ka nyala tsemene.

Wme-moxolo ke moxolo wa mmoxo motho.
ke xona ke mmawwe. Xomme bana ba
xaxwe ke dikxaitšadi' tsā xaxwe.

Bo-morwa-raxo tie bao o tswalanexo
nabo elexo bao o swanetsēxo xo ba
thšaba kudu. Xomme ba bangwe te
baxolo ba bangwe te baratho.

Dikxaitšadi' ke bao ele basetsana ba
le lotlo la motho tie xona motho o
swanetsē so ba thšala me xo tsōhle.

Bo-motswala ke bana ba malome a motho
bao a ka nyalaxo xona a ka nyalaxo
ke bona. Bana ba Rangwane te dikxaitšadi'
tsā motho. Bana ba mengwane te
dikxaitšadi' tsā motho.

640

VI

6

K34/33

Xomme motho o aithswara setho xo
 meloko ye kamora. Xomme ~~mo~~
 huaslano e maxaeng a motho le
 batswala baxaxwe ~~elelo~~ bona ba
 Malome axe le bona ba ratxadi' axe.
 Xomme mo xo bohle motho a ka tšia dilo
 tša bona tše'o di sa thšabisiko
 kantle le tša papaxo motho. Xomme
 motho o swanetše xo thusa bohle ba
 meloko ye kamora. Thuso eta
 dirwa mohlomong ka xo lema roba
 ka xoromixwa xo se mo puto, ~~elelo~~
 so axa mengwato roba tše byalo.
 Xaele dimpho di dumelotswe xo fiwa
 yo mang le yomona xo moloko.

Matsihinyane Peluso o fiwa thusa ga
 dikromo tša! xo nyala mosadi re
 kxaitšadi Senyohre. Maitše Malatsi
 o fiwa dikromo ke mmemorob waze
 Thala dikromo tša xo nyala mosadi.
 Motlaletxomo o fiwa kxomo ke
 Makhusane xo nyala mosadi! Kxalasatxa
 Pondo kalesa o fa Makhusane Masome
 a mabedi' a dinku xo nyala Morongwe.

610

VII

7

greeting

K34/33

Batho ba dumediswa ka tsela e tee
 nako le nako. Xomme xo fapani fela
 ditumedisö tsä dipolelo. He xore xé motho
 a feditsë xolosa ka diatla xe e sale
 xo-sasa xomme yo a dumediswaxo xoba
 yo a dumedisä o Ha botsisa xore
 dikae tsä bosexo. Xomme he mo xo
 Supano xore tumediso ke ya xosasa.
 Xaele Mosexare-motho xo Ha tsäva polelo
 ye reng dikae tsä mosexare xoba
 direng tsä mosexare. Xomme fa ko
 supa xore tumediso ke ya mosexare.
 Xomme le xo tumediso ya mantibua xo
 Ha ba byalo. Madumo aroxane kudu.
 Xe motho a dumedisä motho yo morob
 a swanetsë xo dula fose a itia diaita.
 Xomme xaele motho yo mepswa he
 polelo fela Xomme tutio ya diaita xo
 e xona. Xomme tumediso ya thakia motho
 ke ya metl metla' fela. He xore xe
 Motho a dumedisä motho yo elexo
 thakia ya xawé a ia balela ka
 lo nthsa Mantšu a eke xo ke hlapa.
 Xomme xo xo yo mongwe wa bona a ka

640

VIII

K34/33

8

befelwaso mo dipolalong tseo. Xe banna
 ba dumedisana ka so bona xo byalo ka
 ke eka ke ts thsetio ya molato.
 ke xore xe monna a huetsa banna
 ba bangwe, o tla cula fase a itia
 diatla. Xomme banna kamotka ba tla
 fetola ka xo itia ts bona. Xomme ka
 Morato a krettha go mong monna
 xo tsibisa xe ena a dumedisä banna
 kamotka. Ke xora monna o tla isä
 mantsu xo yo elelo yo moxolo xo yena
 ka leloko byalo byalo xo fihla xe
 tumediso e fihla xo yo moxolo mo
 xave xo bona. Xomme tumediso e tla
 boa byab ka xe e sa nyoxa.
 Xaele tumediso ya basadi' ke xo itia diatla
 Xomme no fedile le xo botsisana
 madireng a bopheli. Xaele banna ka
 xo botsiswe ~~met~~ e madireng a
 bophelo ha ntle le taadiso ya tumediso.
 Xomme banna le basadi' xe ba dumedisana
 ke xo lotsa ka diatla. Xaele Morena tumediso
 ya xaxwe e sepedisua ka motho yo elelo
 sejelo sa lrosi'.

640

IX

9

K34/33

Xe motho a dumedisā molata lexonaxo sa
 sepelwa ka tsela ya kxosi. Komme phapano
 ke xe motho ye a dumedisāxo kxosi a sabone
 kxosi ka maahlo a laxwe. Komme tumedisō
 e thoma kemotho yemanyane. Komme
 tumedisō ya mathoma te ya motho ye ekeng
 mocti! Motho o bitsā ba bangwe ka tswalano
 ya laxwe mo xo bona. Motho xa dumelela
 xo boledisāna le mraako mosadi'wakaxo.
 Poledisāna te ya maria xare xa bakwera.
 Komme e kaba ka leina la kxorō elelo la
 mphato xoba la lebba. Xa xo nyakexe xo
 ūupa motho ye manu ka monwana wa
 ūupa-baloi! Xape xo nyakexe xo bolda
 le batho ba baxolo o letsā lenthā. Lenthā
 ke modumo wa le lone. Xe motho a ka ja
 a emile xa nyakexe. Lie xe motho a ja
 a sa hilapa xa nyakexe. Lie xo ema ba
 bangwe ba dutsii xa xo nyakexe. Xe
 motho a ka dula fase a sa lothsā
 ke nyatsexo ye kxob. Metxwa ya
 xo hlomptha motswadi' te ya xo kwa
 seo ba motswadi' a se bolelaxo.
 Komme le xo marena xo byalo le xo fa

640

X

10

K 34/33

Marena dimpho.

Mekixa tamaaka motho o e rutwa dikweleng. Xe motho ana le matepe' koba nyatsö o Ha otwa ~~or~~ mohlang wa dikwela. Motho atra lepiswa xe a nyatsä batswadi' ba xaxwe xoba txosi ya xaxwe. He xe motho a ka nyatsä malomie a xaxwe a ka lepiswa te Moloko koba txörö.

Nyatsö' xare xa batho xa e nyakexe. Xomme xe motho a ka nyatsä ngata ko thwe ngata e ka dira xore motho yo a otwa ka bolwetsi' byoo ngata e Ha xo bonthisa xo ena a nthisa selo se set kolo. Xe elo motho yo monyane ana le nyatsö xare xa ba baxolo iona o Ha ~~or~~ bonwa Ae banna koba basadi kweleng.

End. S. 640

fa motlaekromo

J.W. Malati